

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL A ASOCIACIJOS SKUNDO PRIEŠ APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRĄ

2015-08-31 Nr. 4D-2014/1-1265
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2014-09-02 gavo A asociacijos (toliau vadinama – Asociacija) skundą, atstovaujama pirmininko X (toliau vadinama – pareiškėjas), ir 2014-11-18 patikslintą skundą dėl Aplinkos apsaugos agentūros (toliau vadinama – Agentūra) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai vykdant Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 pažymyje Nr. 4D-2013/1-1440 nurodytą rekomendaciją.

2. Pareiškėjas skunduose nurodė:

2.1. „[...] Seimo kontrolierius, atlikęs [...] Asociacijos skunde nurodytų teiginių patikrinimą, 2014-05-20 pažymyje Nr. 4D-2013/1-1440/3D-1454 [...] Agentūrai rekomendavo iki 2014-07-11, be kita ko, atlikti B asociacijos bei gamintojų ir (ar) importuotojų, sudariusių sutartis su B asociacija, veiklos patikrinimus ir Seimo kontrolieriui pateikti išvadą (17.4. punktas). [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Agentūra, atsakant Seimo kontrolieriui dėl [2014-05-20 pažymos] 17.4 punkto nurodė, kad B asociacija nėra licencijuota organizacija, todėl Agentūra, vadovaujantis LR Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 4 str. nustatytais Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės principais, neturėjo įgaliojimų vykdyti B asociacijos vykdomos veiklos priežiūros, o RAAD [regionų aplinkos apsaugos departamentai] neturi įgaliojimų vykdyti jos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės. Asociacijos manymu, tokios išvados yra neteisėtos, prieštaraujančios teisės aktams. [...]“

2.3. „Asociacijos manymu, Seimo kontrolieriaus [2014-05-20 pažymos Nr. 4D-2013/1-1440] 17.4 punktas nebuvo įvykdytas, o atsakingi Aplinkos apsaugos agentūros valstybės tarnautojai netinkamai atlieka savo pareigas, piktnaudžiauja jiems suteiktais įgaliojimais. [...]“

2.4. „Asociacija 2013-07-02 prašymu Nr. 130702/3 kreipdamasi į Agentūrą, pateikė B asociacijos komercinį pasiūlymą, kuriame nurodytos teikiamos paslaugos ir įkainiai, tarp kurių yra ir transporto priemonių, baterijų ir akumuliatorių importuotojams numatytas visuomenės informavimo pareigos vykdymas. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad B asociacija galimai yra sudariusi eilę neteisėtų, transporto priemonių importuotojus klaidinančių, sutarčių, kurių pagrindu buvo neteisėtai priimtos transporto priemonių ataskaitos ir tai gali padaryti didelę žalą valstybei, aplinkai ir patiems importuotojams.“

2.5. „[...] dalis B asociacijos narių [...] yra transporto priemonių importuotojai (pvz. [...]). Šios aplinkybės aiškiai parodo, kad B asociacijos veikloje yra licencijuotos veiklos požymiai, t. y. galimai neturėdama licencijos, vykdo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių baterijų ir akumuliatorių tvarkymo organizavimą. [...] buvo būtina įvertinti transporto priemonių importuotojų

sudarytas sutartis su B asociacija, išsiaiškinti, kokios paslaugos aptartos sutartyse, ar vykdomas ENTP [eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių] neigiamą vertę turinčių atliekų sutvarkymo finansavimas, ar vykdomas visuomenės informavimas ir švietimas ir pan. [...].“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo išsiaiškinti dėl skunde nurodytų aplinkybių.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Prieš pradėdant tirti pareiškėjo skundą, būtina atkreipti dėmesį į šias aplinkybes:

4.1. Seimo kontrolierius, išnagrinėjęs **2012-03-07** gautą pareiškėjo skundą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Agentūros pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant pareiškėjo prašymus ir pateikiant informaciją, **2014-05-20 pažymoje Nr. 4D-2013/1-1440 Agentūros direktoriui, be kita ko, pateikė šią rekomendaciją:**

„17.4. atlikti B asociacijos bei gamintojų ir (ar) importuotojų, sudariusių sutartis su B asociacija, veiklos patikrinimus ir Seimo kontrolieriui pateikti išvadą;“

4.2. **Atsakydama į Seimo kontrolieriaus teiktas rekomendacijas, Agentūra 2014-07-16 rašte Nr. (9)-A4-3156, be kita ko, nurodė:**

„[...] vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros nuostatais, [...], Agentūra nuo **2014-07-15** vykdo valstybinę laboratorinę kontrolę, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos logotipo ir Europos Sąjungos ekologinio ženklo naudojimo srityse, tačiau Aplinkos apsaugos agentūra teisės aktais neįgaliota vykdyti gamintojų, importuotojų veiklos patikrinimus, kadangi šią kontrolę pagal kompetenciją vykdo Lietuvos respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai. [...].

[...] Atliekų tvarkymo įstatymo 34⁴ str. 2 d. 2 p. nurodyta, kad šio straipsnio 1 d. nustatytas pareigas (išskyrus 1 d. 1 p.) transporto priemonių gamintojai ir importuotojai gali vykdyti *individualiai* arba *kolektyviai*, steigdami šio Įstatymo 34⁵ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

Pagal Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas, gamintojų ir importuotojų licencijuota organizacija [...] – tam tikrų gaminių ar pakuotės gamintojų ir importuotojų įsteigta organizacija, kurios tikslas kolektyviai vykdyti gamintojams ir importuotojams nustatytas pareigas. Agentūra nuo 2013-05-15 vykdo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo veiklos organizavimo licencijas išduodančios institucijos funkcijas, pavyzdžiui, kontroliuoja, kaip licencijų turėtojai laikosi licencijuojamos veiklos reikalavimų. Iki **2014-07-15** Agentūra, vadovaujantis Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 8 str. ir tuo metu galiojusiu Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų 10.2.1 punktu, [...] tikrino, ar RAAD [regionų aplinkos apsaugos departamentai] ir jų pareigūnai, išskyrus RAAD direktorius, laikėsi jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų aplinkos apsaugos valdymo srityje, tinkamai atliko savo funkcijas ir pareigas, tikrino, analizavo ir vertino, ar RAAD efektyviai vykdė aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę.

[...] B asociacija nėra licencijuota organizacija, todėl Agentūra, remiantis aukščiau minėtais principais, neturėjo įgaliojimų vykdyti B asociacijos vykdomos veiklos priežiūros, o RAAD neturi įgaliojimų vykdyti jos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės.“

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, Seimo kontrolierius 2014-09-16 raštu Nr. 4D-2014/1-1265/3D-2503 kreipėsi į *Agentūrą* ir 2014-09-16 raštu Nr. 4D-2014/1-1265/3D-2504 į *Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją* (toliau vadinama – Aplinkos ministerija).

6. Iš Agentūros 2014-11-07 rašte Nr. (9)-A4-7018 pateiktų paaiškinimų nustatyta:

6.1. „Agentūra, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (II knyga), Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso ir kitų teisės aktų nuostatas, B asociacijos (toliau – B asociacija) interneto svetainėje pateiktą informaciją apie B asociacijos veiklą, pareiškėjo pateiktą informaciją, informavo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių 2014-07-16 raštu Nr. (9)-A4-3156 „Dėl A asociacijos skundo prieš Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją ir Aplinkos apsaugos agentūrą“ (toliau – Raštas Nr. (9)-A4-3156) apie [2014-05-20] pažymoje nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą, taip pat paaiškino, kodėl neįgyvendina pažymos 17.4 papunktyje išdėstyta rekomendacija patikrinti B asociaciją.“

6.2. „Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6 str. nuostatas regionų aplinkos apsaugos departamentai ir jų pareigūnai vykdo gamintojų ir importuotojų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės funkcijas ir tikrina, kaip gamintojai ir importuotojai **individualiai** vykdo pareigas organizuoti atliekų tvarkymą. Taip pat regionų aplinkos apsaugos departamentai tikrina visus gamintojus ir importuotojus (nepriklausomai nuo to, ar jie pareigas vykdo individualiai ar kolektyviai) dėl deklaruojamo į vidaus rinką išleidžiamų transporto priemonių kiekio. Individualiai pareigas vykdančys gamintojai ir importuotojai negali niekam perduoti atsakomybės už savo pareigų vykdymą ir privalo *tik asmeniškai* (teikdami nustatytos formos ataskaitas ir pagal poreikį pareigų vykdymą pagrindžiančius dokumentus) kontrolę vykdančiam pareigūnui įrodyti, kad tinkamai įvykdė teisės aktuose nustatytas pareigas. Asmenys (visuomeninės organizacijos, asociacijos, konsultantai ar pan.), kurie sutartiniais ar kitais pagrindais gamintojams ir importuotojams teikia konsultacines, tarpininkavimo, pirkimų organizavimo ar kitokias paslaugas, nėra valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės objektas, jeigu nevykdo kitokios veiklos, kuriai tiesiogiai taikomi tam tikri aplinkosauginiai reikalavimai. [...] individualaus pareigų vykdymo atveju aplinkosauginės kontrolės objektais yra patys gamintojai/importuotojai ir atliekų surinkėjai/tvarkytojai, o ne visi asmenys, kurie turi sutartinius ar kitokius santykius su gamintojais ar importuotojais, tarp jų B asociacija.

Kolektyvaus pareigų vykdymo atveju vykdoma ne tik gamintojų/importuotojų kontrolė bei atliekų tvarkytojų kontrolė (atlieka regionų aplinkos apsaugos departamentai, vykdydami aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę), bet ir licencijuotų organizacijų kontrolė (atlieka Agentūra, vykdydama licencijas išduodančios institucijos funkcijas).“

6.3. „B asociacijos veikla nėra ir negali būti licencijuojama (pagal Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas), nes tik gamintojų ir importuotojų įsteigta organizacija (Atliekų tvarkymo įstatymo 34²² str. 1 d.), kuriai gamintojai ir importuotojai, nusprendę kolektyviai vykdyti pareigas, paveda organizuoti savo pareigų vykdymo organizavimą (transporto priemonių gamintojų ir importuotojų atveju – Atliekų tvarkymo įstatymo 34⁴ 2 d. 2 p.), turi teisę siekti gauti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją. Tokios organizacijos nei steigėjais, nei dalyviais negali būti atliekų tvarkytojai. Taip pat organizacija negali atstovauti atliekų tvarkytojų interesų (vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo 34²³ str. 19 d. 5 p. nuostatomis, paaiškėjęs, kad licencijos turėtojas veikė atliekų tvarkytojų ar su jais susijusių subjektų naudai ar interesams, licencija turi būti naikinama), o B asociacija įsteigta atliekų tvarkytojų ir veikia jų naudai.“

6.4. „B asociacijos, kaip ir kitų asmenų, kontrolę pagal kompetenciją gali vykdyti visos kontroliuojančios institucijos, priklausomai nuo to, kokią veiklą vykdo asmuo. Kaip minėta aukščiau, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, gamintojai ir importuotojai, nusprendę pareigas vykdyti kolektyviai, pareigų vykdymą gali pavesti tik licencijuotai gamintojų ir importuotojų organizacijai. Gamintojai ir importuotojai, registruodamiesi Gamintojų ir importuotojų sąvade, nurodo, kurį pareigų įgyvendinimo variantą pasirinko (individualiai ar kolektyviai), tuo atveju, jei pareigos vykdomos kolektyviai – nurodoma ir licencijuota organizacija, kuriai konkretus gamintojas ar importuotojas yra pavedęs vykdyti pareigas. Jeigu bent vienas gamintojais ar importuotojas deklaruotų per gamintojų ir importuotojų sąvadą, kad pavedė kolektyviai vykdyti pareigas nelicencijuotam asmeniui, ir/ar nelicencijuotas asmuo bandytų atsiskaityti už gamintoją arba importuotoją dėl jo pareigų vykdymo, toks asmuo turėtų būti traukiamas atsakomybėn už veiklą be licencijos (svarbu pažymėti, kad ATPK 173 str. numato administracinę atsakomybę už neteisėtą vertimąsi komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla, kai reikalinga licencija (leidimas). Aplinkos apsaugos pareigūnai pagal ATPK 242 str. neturi įgaliojimų nagrinėti tokio pobūdžio administracinio teisės pažeidimo bylų. Tačiau tokia situacija nėra tikėtina, nes nei gamintojas ar importuotojas gali deklaruoti, kad jo pareigas vykdo nelicencijuotas asmuo, nes teisės aktų nustatyta tvarka būtų nubaustas už netinkamą pareigų vykdymą, nei toks asmuo galėtų atsiskaityti už gamintoją ar importuotoją, nes jo ataskaitos nebūtų vertinamos ir priimamos. [...].“

6.5. „[...], pagrindinis kontrolės dėmesys aptariamoje srityje turi būti skiriamas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių atliekų tvarkytojų kontrolės efektyvumui didinti, užtikrinant, kad visos neigiamą vertę turinčios atliekos būtų tinkamai sutvarkytos ir nepatektų į sąvartynus ar aplinką. [...] mūsų nuomone, nepakankamai efektyvi ir licencijuotų gamintojų ir importuotojų organizacijų bei pačių gamintojų ir importuotojų kontrolė. Tai lemia ir priežiūros pajėgumų trūkumas [...] ir tobulintinas reglamentavimas.“

6.6. „Agentūra, kaip institucija, vykdanči licencijas išduodančios institucijos funkcijas, teikia Aplinkos ministerijai pasiūlymus dėl licencijuotų organizacijų veiklos priežiūros tobulinimo. Pagrindiniai tokių pasiūlymų aspektai – pajėgumų Agentūroje stiprinimas bei teisinio reglamentavimo tobulinimas. [...], gamintojų ir importuotojų kontrolę vykdo Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai. Pagal šių metų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės prioritetus RAAD intensyviai tikrina transporto priemonių gamintojus ir importuotojus (ir individualiai pareigas vykdančius) dėl tinkamo jų pareigų vykdymo. Šiuo metu RAAD jau teikia minėtų patikrinimų rezultatus VAAT [Valstybinei aplinkos apsaugos tarnybai]. Tikimės, kad kontrolės rezultatų analizė padės identifikuoti silpnas vietas ir teikti siūlymus dėl kontrolės efektyvumo didinimo ir reglamentavimo tobulinimo.“

6.7. „[...] tam, kad būtų užtikrinta tinkama eksploatuoti netinkamų transporto priemonių gamintojų ir importuotojų kontrolė, reikia ne tik aplinkosaugos institucijų, bet ir kitų susijusių institucijų glaudaus bendradarbiavimo. [...] Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2014-04-16 nutarimu Nr. 366 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 „Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtino *Valstybinį atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planą* (toliau – Planas). Plano skirsnio „Atliekų tvarkymo sistemos plėtros kryptys ir valstybinės užduotys pagal atskirus atliekų srautus“ ketvirtajame skyriuje „Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių tvarkymas“ yra nurodyta, kad siekiant mažinti sąvartynuose šalinamų transporto priemonių dalių atliekų kiekį ir įgyvendinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ar jų dalių atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, tobulinti esamą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių atliekų tvarkymo sistemą, vykdyti pakartotinio naudojimo ir naudojimo užduotis, planuojama, be kitų priemonių, sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę naudotų transporto priemonių ir jų dalių, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių įvežimo ir tvarkymo kontrolei užtikrinti ir pasiūlymams dėl teisės aktų

tobulinimo teikti (pavyzdžiui, dėl draudimo įvežti transporto priemonę, jeigu transporto priemonės savininkui išduotas eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimas, transporto priemonių išregistravimo sugriežtinimo) [...]. Lietuvos Respublikos ministro pirmininko 2014 m. spalio 3 d. potvarkiu Nr. 189 „Dėl darbo grupės sudarymo“ tokia darbo grupė buvo sudaryta, į kurią įtrauktas ir Agentūros atstovas.“

7. Iš Aplinkos ministerijos 2014-10-28 rašte Nr. (17-2)-D8-9189 pateiktų paaiškinimų nustatyta:

7.1 „[...] Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją išduoda, atsisako išduoti, įspėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimą sustabdo, panaikina, licencijos duomenis tikslina, licencijos dublikatą išduoda ir kontroliuoja, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos reikalavimų Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. D1-276 „Dėl įgaliojimų suteikimo Aplinkos apsaugos agentūrai“ nuo 2013 m. gegužės 15 d. Agentūra įgaliota vykdyti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34²³ straipsnio 2 dalyje nurodytas Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo veiklos organizavimo licencijas išduodančios institucijos funkcijas.“

7.2. „[...] asocijuotų struktūrų veiklą, priklausomai nuo jų formos, reguliuoja Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas. Specialiajame Atliekų tvarkymo įstatyme nurodomi papildomi reikalavimai tokiai asocijuotai struktūrai, kuri, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo 34²² straipsnio 3 dalimi, steigiama, kad būtų įvykdyta šiame įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga *organizuoti* tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais atitinkamus gaminius, ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir gali verstis tik *šiai pareigai* ir kitoms šiame įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatytoms pareigoms vykdyti (išskyrus pareigą registruotis) skirta veikla. Visos kitos asocijuotos struktūros nėra Atliekų tvarkymo įstatymo reguliavimo objektas.“

7.3. „[...] B asociacija neturi Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo veiklos organizavimo licencijos. Atkreipiame dėmesį, kad B asociacija yra [...] asociacija. Pažymime, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 34²² straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad *gamintojų ir importuotojų organizacijos steigėjais, dalyviais ir pavidimo davėjais gali būti tik gamintojai ir (ar) importuotojai*. Todėl B asociacijos veikla negali būti licencijuojama pagal Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas.“

7.4. „Agentūra neturi įgaliojimų vykdyti kitų, negu Atliekų tvarkymo įstatyme apibrėžtos licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos, asocijuotų struktūrų vykdomos veiklos priežiūros. [...]“

7.5. „Kitų, negu Atliekų tvarkymo įstatyme apibrėžtos licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos, asocijuotų struktūrų (asociacijų, viešųjų įstaigų) reguliavimas ir kontrolė nėra Aplinkos ministerijos kompetencija.“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

8. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

8.1. Įstatymai:

8.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

20 straipsnio 3 dalis – „Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas, ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių.“

8.1.2. *Atliekų tvarkymo įstatyme* nustatyta:

2 straipsnio 36 dalis – „**Gamintojas** – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris: 1) Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir (ar) gaminius pakuoja arba 2) pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumulatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumulatorius) Lietuvos Respublikos rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba [...]; 4) gamina transporto priemones ar verslo tikslais importuoja į valstybę narę.“

2 straipsnio 38 dalis – „**Importuotojas** – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris: 1) importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir gaminių pripildytas pakuotes į Lietuvos Respublikos teritoriją [...]; arba 5) iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia transporto priemones, [...].“

34⁴ straipsnio 1 dalis - „Transporto priemonių gamintojų ir importuotojų pareigos: 1) registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka; 2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones; 3) užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanti eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią eksploatuoti netinkamą transporto priemonę; 4) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo klausimais: [...].“

34⁴ straipsnio 2 dalis – „Šio straipsnio 1 dalyje (išskyrus 1 dalies 1 punktą) nustatytas pareigas transporto priemonių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti: 1) **individualiai** – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiamų transporto priemonių naudojimo susidariusių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą; 2) **kolektyviai** – steigdami šio Įstatymo 34⁵ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.“

34⁶ straipsnis – „Vykdydami šio Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai privalo: 1) sudaryti sutartis su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkėjais dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka; 2) aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais pateikti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą. [...].“

34²² straipsnio 1 dalis – „Gamintojai ir importuotojai gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą **kolektyviai** organizuoja steigdami Organizaciją ir (ar) tapdami įsteigtos Organizacijos dalyviais arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.“

34²² straipsnio 3 dalis - „Organizacija steigama, kad būtų įvykdyta šiame Įstatyme

gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais atitinkamus gaminius (elektros ir elektroninę įrangą, transporto priemones, [...]), ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir gali verstis tik šiai pareigai ir kitoms šiame Įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatytoms pareigoms vykdyti (išskyrus pareigą registruotis) skirta veikla.“

34²² *straipsnio 7 dalis* - „Organizacijos steigėjais, dalyviais (toliau – Organizacijos nariai) ir pavedimo davėjais gali būti tik gamintojai ir (ar) importuotojai. Organizacija privalo priimti visus pageidaujancius į ją stoti ar su ja pasirašyti sutartį dėl visų ar dalies šiame Įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymo gamintojus ir (ar) importuotojus, įsipareigojančius vykdyti Organizacijos nustatytas sąlygas.“

34²³ *straipsnio 2 dalis* – „Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją išduoda, atsisako išduoti, įspėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimą sustabdo, panaikina, licencijos duomenis tikslina, licencijos dublikatą išduoda ir kontroliuoja, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos reikalavimų, Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija.“

34²³ *straipsnio 5 dalis* – „Nustatomos šios atliekų tvarkymo organizavimo licencijų rūšys: [...]; 8) eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo licencija; [...].“

8.1.3. *Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme (redakcija nuo 2014-07-01)* nustatyta:

6 *straipsnis* – „Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba, regionų aplinkos apsaugos departamentai, Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė miškų tarnyba, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos pavaldžios parkų ir rezervatų direkcijos, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos).“

8 *straipsnis* – „Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūra atliekanti institucija: 1) tikrina, ar aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnai laikosi jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų aplinkos apsaugos valdymo srityje, tinkamai atlieka savo funkcijas ir pareigas, tikrina, analizuoja ir vertina, ar aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos efektyviai vykdo aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę; 2) aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų ir pareigūnų veiklos efektyvumui įvertinti tikrina, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų; 3) vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės valdymą bei metodiškai vadovauja aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioms institucijoms; [...].“

12 *straipsnio 1 dalis* – „Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai turi šias teises ir pareigas: [...]; 15) gavę pranešimą apie aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, imtis visų priemonių, kad pažeidimas būtų išaiškintas ir nustatyti pažeidėjai, o jei patys to padaryti negali, informuoti kompetentingą valstybės instituciją, kad ši imtųsi priemonių pažeidimui išaiškinti ir pažeidėjui nustatyti; [...].“

8.1.4. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

3 *straipsnio 1 dalis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...]; 5) *tarnybinės pagalbos*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektai, rengdami administracinius sprendimus, prireikus teikia vienas kitam reikalingą informacinę ir kitokią pagalbą; [...].“

8.1.5. *Administracinių teisės pažeidimų kodekse* nustatyta:

173 *straipsnis* – „Vertimasis komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neturint licencijos (leidimo) veiklai, kuriai reikalinga licencija (leidimas), ar kitokiu neteisėtu būdu – užtraukia baudą nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių iki aštuonių šimtų šešiasdešimt aštuonių eurų su pagamintos produkcijos, įrankių, žaliavos ir gautų pajamų iš šios veiklos konfiskavimu. [...].“

8.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ministerijų teisės aktai:

8.2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-385 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. D1-358 redakcija, su pakeitimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. D1-784) patvirtintuose *Aplinkos apsaugos agentūros nuostatuose* reglamentuojama:

10 punktas – „Agentūra atlieka šias funkcijas: [...]; 10.1.2. vykdo aplinkos būklės bei teršalų tyrimus ekstremaliųjų situacijų ir įvykių atvejais; [...]; 10.1.5. kaupia, sistemina ir analizuoja informaciją apie ūkio subjektų taršą ir kitą jų daromą poveikį aplinkai, šių ūkio subjektų įgyvendinamas ar įdiegiamas organizacines bei technologines priemones aplinkos būklei gerinti; 10.1.6. nustatyta tvarka koordinuoja, metodiškai vadovauja ir vykdo valstybinę laboratorinę kontrolę; [...].“

8.2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-385 (*redakcija iki 2014-07-15*) patvirtintuose *Aplinkos apsaugos agentūros nuostatuose* buvo reglamentuojama:

10 punktas – „Agentūra atlieka šias funkcijas: [...]; 10.1.5. kaupia, sistemina ir analizuoja informaciją apie ūkio subjektų taršą ir kitą jų daromą poveikį aplinkai, šių ūkio subjektų įgyvendinamas ar įdiegiamas organizacines bei technologines priemones aplinkos būklei gerinti, teikia pasiūlymus RAAD dėl šių priemonių efektyvumo didinimo; [...]; 10.2.1. tikrina, ar Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai (toliau - RAAD) ir jų pareigūnai, išskyrus RAAD direktorius, laikosi jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų aplinkos apsaugos valdymo srityje, tinkamai atlieka savo funkcijas ir pareigas, tikrina, analizuoja ir vertina, ar RAAD efektyviai vykdo aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę; 10.2.2. RAAD ir jų pareigūnų veiklos efektyvumui įvertinti tikrina, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų; [...].“

11 punktas – „[...]“; 11.11. pagal kompetenciją nustatyta tvarka nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų skundus, pranešimus ir prašymus; [...].“

8.2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-580 patvirtintuose *Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos nuostatuose* reglamentuojama:

9 punktas – „Tarnyba atlieka šias funkcijas: [...]; 9.1.1. organizuoja, koordinuoja RAAD vykdomą veiklą ir atlieka jos priežiūrą; 9.1.2. dalyvauja formuojant RAAD veiklos strategiją; [...].“

Tyrimo išvados

9. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–8 paragrafai), į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 9 paragrafe, konstatuotina:

9.1. Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje yra nustatyta, kad Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas, ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Remiantis šia teisės norma, institucijos ir įstaigoms yra nustatyta imperatyvi pareiga apsvarstyti Seimo kontrolieriaus teikiamas rekomendacijas.

9.2. Tyrimo metu nustatyta, kad Agentūra apie Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 pažymoje Nr. 4D-2013/1-1440 jai teiktų rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus informavo 2014-07-16 raštu Nr. (9)-A4-3156.

Minėtame 2014-07-16 Agentūros rašte, kas sietina su Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 pažymos 17.4 punkte teikta rekomendacija (šios pažymos 4.1 punktas), be kita ko, buvo nurodyta, jog, remiantis aktualiomis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, **gamintojų ir importuotojų licencijuota organizacija** yra laikytina tam tikrų gaminių ar pakuotės gamintojų ir importuotojų

įsteigta organizacija, kurios tikslas – kolektyviai vykdyti gamintojams ir importuotojams nustatytas pareigas, o ***B asociacija nėra licencijuota organizacija***.

Atsižvelgdama į tai ir apibendrindama Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 pažymos 17.4 punkte jai teiktos rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus, Agentūra pažymėjo, jog ji neturi įgaliojimų atlikti licencijos neturinčios B asociacijos vykdomos veiklos priežiūros, o Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų (toliau vadinama – ir RAAD) kompetencijai nepriskirtina vykdyti šios asociacijos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės. Agentūra taip pat nurodė, jog, remiantis tuo metu galiojusių Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų 10.2.1 punktu, Agentūra iki 2014-07-15 tikrino, ar RAAD ir jų pareigūnai laikėsi jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų aplinkos apsaugos valdymo srityje, tinkamai atliko savo funkcijas ir pareigas, taip pat tikrino bei vertino, ar RAAD efektyviai vykdė aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę.

9.3. Seimo kontrolierius, **2014-09-02** gavęs pareiškėjo skundą dėl Agentūros pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai vykdant Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 pažymos 17.4 punkte nurodytą rekomendaciją, dėl skunde nurodytų aplinkybių kreipėsi į Agentūrą ir Aplinkos ministeriją. Taip pat pažymėtina, jog tyrimo metu, siekiant detalesnės faktinės informacijos surinkimo ir jos analizės, aiškesnio probleminės situacijos suvokimo bei siekiant nustatyti aktualaus teisinio reguliavimo, susijusio su pareiškėjo skunde nurodytomis aplinkybėmis, taikymo ribas ir galimybes, Seimo kontrolierių įstaigoje buvo organizuotas pasitarimas su Aplinkos ministerija, Agentūra ir pareiškėju.

10. Tyrimo metu Agentūra 2014-11-07 raštu Nr. (9)-A4-7018 informavo Seimo kontrolierių apie tai, jog ***individualaus*** pareigų vykdymo atveju aplinkosauginės kontrolės objektais yra patys gamintojai/importuotojai ir atliekų surinkėjai/tvarkytojai, o ne visi asmenys, kurie turi sutartinius ar kitokius santykius su gamintojais ar importuotojais, įtraukiant ir B asociaciją. Agentūra taip pat pažymėjo, jog asmenys, pavyzdžiui, asociacijos, konsultantai, kurie sutartiniais ar kitais pagrindais gamintojams ir importuotojams teikia konsultacines, tarpininkavimo, pirkimų organizavimo ar kitokias paslaugas, *nėra valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės objektas, jeigu nevykdo kitokios veiklos, kuriai tiesiogiai taikomi tam tikri aplinkosauginiai reikalavimai*. Agentūros nuomone, B asociacijos veikla nėra ir negali būti licencijuojama, kadangi tik gamintojų ir importuotojų įsteigta organizacija, kuriai gamintojai ir importuotojai, nusprendę *kolektyviai* vykdyti pareigas, paveda organizuoti savo pareigų vykdymo organizavimą, *turi teisę siekti gauti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją*. Gamintojų ir importuotojų įsteigtos organizacijos *nei steigėjais, nei dalyviais* negali būti atliekų tvarkytojai ir tokia organizacija negali atstovauti atliekų tvarkytojų interesų, o B asociacija, kaip teigia Agentūra, yra įsteigta atliekų tvarkytojų ir veikia jų naudai.

11. Kaip tyrimo metu Seimo kontrolierių informavo Aplinkos ministerija, *B asociacija* yra [...] *asociacija*, o, remiantis Atliekų tvarkymo įstatymo 34²² straipsnio 7 dalies nuostatomis, gamintojų ir importuotojų organizacijos steigėjais, dalyviais ir pavedimo davėjais gali būti tik gamintojai ir (ar) importuotojai. Aplinkos ministerija pažymėjo, jog Agentūra neturi įgaliojimų vykdyti kitų, negu Atliekų tvarkymo įstatyme apibrėžtos licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos, asocijuotų struktūrų vykdomos veiklos priežiūros, dėl to Agentūra negalėjo inicijuoti patikrinimo juridinio asmens, kurio vykdomos veiklos priežiūros ji nėra įgaliota vykdyti.

12. Pažymėtina, kad, remiantis Atliekų tvarkymo įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalies nuostatomis, transporto priemonių gamintojai ir importuotojai turi pareigą organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiktas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo

tikslais transporto priemones, taip pat užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanti eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią eksploatuoti netinkamą transporto priemonę, be kita ko, aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo klausimais. Kaip reglamentuojama to paties teisės akto 34⁴ straipsnio 2 dalyje, minėtas ir kitas teisės aktuose nustatytas pareigas transporto priemonių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti *individualiai*, t. y. organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekų transporto priemonių naudojimo susidariusių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintas *tarnybinės pagalbos* principas, kuriuo remiantis, viešojo administravimo subjektai, rengdami administracinius sprendimus, prireikus teikia vienas kitam reikalingą informacinę ir kitokią pagalbą. Kaip reglamentuojama Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai turi pareigą gavus pranešimą apie aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, imtis visų priemonių, kad pažeidimas būtų išaiškintas ir nustatyti pažeidėjai, o jei patys to padaryti negali, informuoti kompetentingą valstybės instituciją, kad ši imtųsi priemonių pažeidimui išaiškinti ir pažeidėjui nustatyti. Atsižvelgiant į tai, bei atkreipiant dėmesį į tuometinį teisinį reglamentavimą, galiojusį Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 surašytos pažymos Nr. 4D-2013/1-1440 metu, taip pat pareiškėjo skunduose pateiktas aplinkybes, manytina, jog Agentūrai (kaip RAAD veiklos priežiūrą ir kontrolę, remiantis tuometiniu teisiniu reglamentavimu, vykdžiusiai institucijai), susipažinus su minėtoje 2014-05-20 pažymoje pateiktomis išvadomis ir rekomendacijomis, pagal kompetenciją būtų buvę tikslinga imtis priemonių atskirų transporto priemonių gamintojų ir importuotojų, kurie yra sudarę su B asociacija sutartis, veiklos patikrinimams organizuoti ir išsiaiškinti, ar šios įmonės, individualiai vykdančios pareigą organizuoti transporto priemonių atliekų tvarkymą, tai atlieka nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų. Pažymėtina, jog informuodama apie 2014-05-20 pažymos nagrinėjimo rezultatus, Agentūra Seimo kontrolieriui nepateikė duomenų apie RAAD anksčiau galimai atliktus minėtų įmonių patikrinimus.

13. Kaip minėta anksčiau, pasikeitus teisiniam reguliavimui, Agentūrai pagal kompetenciją nebesuteikta teisė tikrinti, ar RAAD ir jų pareigūnai laikosi jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų aplinkos apsaugos valdymo srityje ir vertinti, ar RAAD efektyviai vykdo aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, tačiau, remiantis Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos nuostatų 9.1.1 punktu, RAAD vykdomą veiklą organizuoja, koordinuoja ir jos priežiūrą atlieka Valstybinės aplinkos apsaugos tarnyba. Atsižvelgiant į tai ir pareiškėjo skunduose nurodytas faktines aplinkybes, Seimo kontrolieriaus nuomone, *poreikis* organizuoti transporto priemonių gamintojų ir importuotojų, kurie yra sudarę sutartis su B asociacija, veiklos patikrinimus (kartu įtraukiant ir tarp B asociacijos bei transporto priemonių gamintojų ir importuotojų sudarytų *sutarčių analizę*) ir išsiaiškinti, ar transporto priemonių gamintojai ir importuotojai, *individualiai* vykdančios pareigą organizuoti transporto priemonių atliekų tvarkymą, tai atlieka tinkamai ir nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų reikalavimų, *išlieka ir šiuo metu yra aktualus*, dėl to Valstybinei aplinkos apsaugos tarnybai, bendradarbiaujant su RAAD, būtų tikslinga pagal kompetenciją imtis priemonių minėtiems patikros veiksams atlikti.

14. Apibendrinant, konstatuotina, jog Agentūra išnagrinėjo Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 pažymos Nr. 4D-2013/1-1440 17.4 punkte jai pateiktą rekomendaciją, tačiau, įvertinus tyrimo metu surinktą informaciją, darytina išvada, kad Agentūra pagal kompetenciją nesiėmė visų reikalingų priemonių probleminei situacijai spręsti, todėl pareiškėjo skundas pripažintinas pagrįstu.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

15. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

A asociacijos, atstovaujamos pirmininko X, skundą dėl Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai vykdant Seimo kontrolieriaus 2014-05-20 pažymoje Nr. 4D-2013/1-1440 nurodytą rekomendaciją, pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

16. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 ir 6 punktais, Seimo kontrolierius *Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos direktoriui* rekomenduoja:

16.1. pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka imtis priemonių ir inicijuoti transporto priemonių gamintojų ir importuotojų, kurie yra sudarę sutartis su B asociacija, veiklos patikrinimams (įtraukiant ir tarp B asociacijos bei transporto priemonių gamintojų ir importuotojų sudarytų sutarčių analizę) ir išsiaiškinti, ar šios įmonės, individualiai vykdančios pareigą organizuoti transporto priemonių atliekų tvarkymą, tai atlieka tinkamai ir nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų reikalavimų; nustačius pažeidimų ar teisinio reglamentavimo spragų, imtis atitinkamų teisės aktuose numatytų priemonių; Seimo kontrolieriui pateikti išvadą;

16.2. pateikti išvadą, ar transporto priemonių gamintojai ir importuotojai, nusprendę pareigas vykdyti individualiai, tačiau pagal sutartis pavedę pareigas (visas ar dalį) vykdyti B asociacijai, nepažeidžia teisės aktų reikalavimų; ar B asociacija, kuri pagal su transporto priemonių gamintojais ir importuotojais pasirašytas sutartis organizuoja transporto priemonių gamintojams ir importuotojams priklausančias vykdyti pareigas (visas ar dalį), neturi turėti licencijos šiai veiklai (jei neturi turėti, nurodyti dėl kokių priežasčių); kokiais atvejais ir kokia tvarka suteikiama eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo licencija (ar ši licencija išduodama tam tikrai veiklai vykdyti); ar B asociacija (įvertinus tarp B asociacijos bei transporto priemonių gamintojų ir importuotojų sudarytas sutartis) vykdo veiklą, kuriai reikia licencijos.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume Seimo kontrolierių ir pareiškėją informuoti iki **2015-11-03**.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas